

**UCHWAŁA NR LXIV/365/14
RADY MIEJSKIEJ W KOŻUCHOWIE
z dnia 30 września 2014 r.**

**w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźuchów
na lata 2014 - 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku poz. 594 z późn. zm.¹), art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art.16b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.²) Rada Miejska w Koźuchowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźuchów na lata 2014 – 2020 stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Koźuchowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, stronie internetowej i Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Koźuchowie.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jan Medyński

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 645 i poz. 1318, z 2014 r. poz. 379 i poz. 1072.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013r. poz. 509 i poz. 1650; z 2014r. poz. 567, poz. 598, poz. 1004 i poz.1146.

Uzasadnienie

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Zgodnie z art. 16b, ust. 2 strategia rozwiązywania problemów społecznych zawiera w szczególności:

1. diagnozę sytuacji społecznej;
2. prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
3. określenie:
 - celów strategicznych projektowanych zmian,
 - kierunków niezbędnych działań,
 - sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych
 - wskaźników realizacji działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Burmistrz Koźuchowa

Andrzej Ogrodnik

Załącznik
do Uchwały Nr LXIV/365/14
Rady Miejskiej w Kozuchowie
z dnia 30 września 2014 roku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozuchów na lata 2014-2020

1. WSTĘP

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej wszystkich szczebli. Działania w obszarze polityki społecznej powinny być realizowane w ramach zintegrowanego systemu, w którym równorzędnym partnerem administracji samorządowej powinny być organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego (organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe, podmioty gospodarcze). Niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji zadań z zakresu polityki społecznej są: rzetelna diagnoza rzeczywistych problemów i potrzeb społeczności lokalnej oraz długofalowy plan działań. Odpowiedzią na te postulaty jest niniejsza Strategia. Celem głównym Strategii jest stworzenie wszystkim mieszkańcom Kozuchowa warunków do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej na miarę potrzeb i możliwości. Zaplanowane działania skupiają się przede wszystkim na utrzymaniu i rozwoju funkcjonującego systemu pomocy społecznej, opartego na współpracy wielu instytucji i organizacji pozarządowych, organizacji i realizacji profesjonalnych rozwiązań problemów społecznych, aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych, zagrożonych lub dotkniętych wyłączeniem społecznym oraz edukacji społecznej.

W celu realizacji działań niezbędne jest stałe, systematyczne diagnozowanie problemów społecznych, a także dążenie do profesjonalnego i sprawnego działania i współpracy służb społecznych.

Planowane w Strategii działania przewidują znaczny udział, poza jednostkami Gminy oraz innymi instytucjami publicznymi, udział partnerów społecznych – organizacji pozarządowych, społeczności lokalnej zaangażowanej w pracę wolontariacką.

1.1 Podstawy prawne Strategii.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia, zgodnie z ustawą, powinna zawierać w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę

zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii, jej ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań.

Strategia zgodna jest z następującymi aktami prawnymi, regulującymi zadania w obszarze polityki społecznej:

- ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi(t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012r. poz. 124 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 180 poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1118),
- ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2011 r. nr 231 poz. 1375 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. nr 164 poz. 1027 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j.Dz.U. z 2011 r. nr 43 poz. 225 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.),

- ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 r. nr 127 poz. 721 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 27 kwietnia 2006 roku o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 94 poz. 651 z późn. zm.)

1.2 Ogólna charakterystyka Gminy Koźuchów

Koźuchów to gmina miejsko-wiejska położona w południowej części województwa lubuskiego. Przynależy do powiatu nowosolskiego. Administracyjnie Gminę Koźuchów tworzy miasto i 22 wsie o łącznej powierzchni 179 tys. m kw.

Liczba mieszkańców w gminie wynosi ok. 16 tys. osób. Dominujące funkcje miasta i gminy to przemysł i rolnictwo. Funkcje uzupełniające to usługi, handel i turystyka. Gmina posiada wiele atutów cennych dla rozwoju turystyki: środowisko naturalne, kulturowe, cenne zabytki, bliskość granicy państwa, położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych. Koźuchów ze średniowiecznym układem przestrzennym starego miasta oraz zabytkami stanowi ważny ośrodek krajoznawczy o znaczeniu regionalnym.

Na terenie gminy znajdują się grunty i obiekty po byłej jednostce wojskowej, przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod mieszkalnictwo.

1.3 Zasoby instytucjonalne

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozuchów nie byłaby możliwa bez zaangażowania instytucji i organizacji zajmujących się problematyką społeczną. Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych są:

- instytucje samorządowe,
- organizacje pozarządowe,
- pozostałe jednostki.

Ze względu na bliskie sąsiedztwo miasta Nowa Sól realizacja Strategii oparta będzie również na współpracy z tymi instytucjami i innymi organizacjami mającymi swoje siedziby na terenie miasta:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Policja,
- Sąd Rejonowy - kuratorzy sądowi,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

oraz współpracy z ośrodkami pomocy społecznej z sąsiednich gmin

1.4 Ludność Gminy Kozuchów

Na podstawie danych Ewidencji Ludności Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Kozuchowie zauważyć można, że liczba ludności w gminie stale się zmniejsza:

Rok	2011	2012	2013
Liczba Ludności	16 300	16 218	16 084

Zmniejsza się liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym, zwiększa się natomiast liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną, na przestrzeni ostatnich trzech lat nieznacznie zmalała, jednak biorąc pod uwagę, że maleje też liczba mieszkańców miasta należy przyjąć, że procentowy udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie. Wydaje się, że w przyszłości liczba tych osób (biorąc także pod uwagę wydłużający się czas życia) może wzrastać.

1.5 Pomoc społeczna w gminie Koźuchów

W świetle ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ustawa o pomocy społecznej zakłada, że pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Koźuchów odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie. Do jego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej,

- udzielanie pomocy w formie świadczeń finansowych i rzeczowych dla mieszkańców Gminy Koźuchów, a także w formie pracy socjalnej,
- współpraca z organizacjami i instytucjami oraz samorządem lokalnym,
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Przedstawiony poniżej zarys diagnozy problemów społecznych w Gminie Koźuchów, zawiera dane liczbowe, ilościowe oraz sygnały o negatywnych zjawiskach, co stanowi wystarczające informacje na poziomie Strategii, aby określić podstawowy katalog problemów społecznych oraz środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Niezwykle pomocne w tym względzie jest badanie faktów zawartych w dokumentacji Ośrodka Pomocy Społecznej, jako jednostki odpowiedzialnej za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Dla pełniejszego zdiagnozowania problemów społecznych na terenie gminy, w niniejszym opracowaniu zawarto też dane innych instytucji np. dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli.

2. Diagnoza problemów społecznych Gminy Koźuchów

Codziennemu życiu towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenie. Zmuszają one część społeczności do szukania różnych form pomocy w tym korzystania z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2010 - 2013 kształtowała się następująco:

Tab. Rodziny objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie.

Rok	2011	2012	2013
Liczba rodzin	745	739	748
Liczba osób w tych rodzinach	2 297	2 150	2 177

Jak obrazuje poniższa tabela, najczęstszymi powodami przyznawania pomocy w Gminie Koźuchów są kolejno: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo i wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN OGÓŁEM		
	2011	2012	2013
Ubóstwo	219	301	294
Sieroctwo	1	1	1
Bezdomność	17	19	21
Potrzeba ochrony macierzyństwa	48	58	42
w tym wielodzietność	21	27	21
Bezrobocie	554	564	549
Niepełnosprawność	124	156	153
Długotrwała lub ciężka choroba	212	222	236
Bezradność w sprawach opiekuńczo i wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	130	159	146
w tym rodziny niepełne	90	103	94
Rodziny wielodzietne	37	59	50
Przemoc w rodzinie	1	1	1
Alkoholizm	37	48	40
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	15	17
Zdarzenie losowe	1	11	5

2.1 Ubóstwo

Ubóstwo nie posiada jednoznacznej definicji. Ubóstwo jest pojęciem relatywnym. Ktoś jest ubogi w stosunku do kogoś innego, żyjącego w tym samym lub innym - szeroko lub wąsko rozumianym - środowisku, w tym samym lub innym czasie i przestrzeni. Ubóstwo jest to stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby” kryją się poza wyżywieniem, którego niezbędności nikt nie kwestionuje, takie potrzeby jak: ubranie, opłaty mieszkaniowe, leczenie, uzyskanie wykształcenia.

Ubóstwo jest głównym powodem przyznawania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pierwszą przesłanką, która uprawnia do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej jest ubóstwo.

Zjawisko to ma wiele przyczyn, które nie zawsze da się jasno wyodrębnić. Może ono być wywołane bezrobociem czy niepełnosprawnością, ale także biernością życiową i brakiem odpowiedzialności za siebie i własną rodzinę. Wczesna detekcja tzw. szybkie wykrywanie i docieranie do rodziny czy osób znajdujących się na skraju ubóstwa, a później intensywna praca socjalna przyczynia się do zapobiegania utrwalaniu się postaw bierności bądź roszczeniowości.

Poza OPS osobom dotkniętym ubóstwem pomaga także Caritas przy parafii w Kożuchowie w formie rzeczowej oraz poradnictwa rodzinnego i organizacji koloni letnich dla dzieci. Caritas przy wsparciu Ośrodka prowadzi świetlicę dla dzieci z terenu parafii. Pomaga także w formie rzeczowej oraz w organizacji imprez okolicznościowych typu wigilia dla osób samotnych i starszych.

2.2 Bezrobocie

Jak wynika z analizy danych największym problemem mieszkańców Gminy Kożuchów jest bezrobocie. Pomimo posiadanej strefy inwestycyjnej brak jest zainteresowania tymi terenami przez inwestorów.

Na koniec listopada 2013 roku stopa bezrobocia w skali kraju wynosiła 13,2%, w skali województwa lubuskiego 13,5%. W Powiecie Nowosolskim stopa bezrobocia wynosiła 24,8% i była jedną z wyższych w kraju. Największy wzrost odnotowano wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, długotrwale bezrobotnych, bez wykształcenia średniego oraz osób powyżej 50 roku życia.

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli liczba bezrobotnych w gminie Kożuchów w latach 2011 – 2013 kształtowała się następująco:

Rok	2011	2012	2013
Liczba bezrobotnych ogółem	1 751	1 806	1 831
w tym kobiet	982	937	926

Bezrobocie na wsi ma nieco inny charakter niż w mieście, jest trwalsze, a rynek pracy na wsi jest mniej podatny na zmiany. Sytuacja ta dotyczy zwłaszcza byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych, gdzie PGR był jedynym zakładem pracy. Mieszkańcy wsi

są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, bowiem oprócz rejestrowanego, występuje na tych obszarach bezrobocie ukryte, które jest przede wszystkim wynikiem braku motywacji do rejestrowania się w celu uzyskania statusu bezrobotnego, a trudności finansowe tych rodzin uniemożliwiają kontaktowanie się z urzędem pracy.

Skala bezrobocia jest tak duża, że należy podejmować wszelkie działania mogące łagodzić jego negatywne skutki i wpływać na poprawę sytuacji na rynku pracy.

2.3 Bezdomność

Za osobą bezdomną rozumie się osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Bezdomność jest wynikiem kumulacji problemów, których rozwiązanie stało się dla klienta OPS niemożliwe. Przede wszystkim wpływ na utratę mieszkania ma bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm.

Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom bezdomnym w następujących formach:

- pomoc finansowa
- bezpłatne posiłki
- pomoc usługowa
- poradnictwo socjalne
- pomoc rzeczowa w formie odzieży zimowej
- kontrole ogródków działkowych

OPS razem z zainteresowanymi osobami bezdomnymi może realizować indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, które zapewniają osobie bezdomnej wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności.

Na terenie gminy Koźuchów brak jest placówki oferującej miejsca noclegowe przeznaczone dla osób bezdomnych.

Brak noclegowni, mieszkania chronionego itp. zmusza pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej do kierowania osób bezdomnych do gmin ościennych, w których infrastruktura lokalowa jest rozwinięta w stopniu zapewniającym realizację potrzeby, jaką jest zapewnienie noclegu. Ze skierowaniem osoby bezdomnej do noclegowni związane są także środki finansowe.

2.4 Problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin

Przez trudności wychowawcze w aspekcie diagnostycznym rozumie się „kłopoty jednostek w dostosowaniu się do stawianych im wymogów i przybieranie niepożądanych form zachowań i utrzymanie się ich przez dłuższy czas”. (M. Żebrowska).

Inni (J. Strelau, A. Jurkowski, Z. Putkiewicz) konstruuja definicję trudności wychowawczych następująco jako „nieprawidłowe zachowanie jednostek, niezgodne z przyjętymi normami życia społecznego spowodowane przez wszelkiego rodzaju czynniki zewnętrzne i wewnętrzne”.

Z rozeznania służb społecznych wynika, iż wzrasta liczba rodzin, w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze. W wielu domach dochodzi do konfliktów i nieporozumień w sferze stosunków rodzice-rodzice i rodzice-dzieci, słabnie autorytet niepracujących rodziców, zwłaszcza bezrobotnego ojca, nie ma właściwej organizacji pracy i czasu wolnego. Większość rodziców, stykając się z trudnymi problemami wychowawczymi ze swoimi dziećmi, odczuwa cos w rodzaju bezradności, niepewności, a nawet złości.

2.5 Alkoholizm

Z obserwacji wynika, że problemy alkoholowe są najczęściej spotykanymi problemami w polskich rodzinach. Natomiast wszelkie dane dotyczące skali zjawisk patologicznych związanych z nadużywaniem alkoholu nie odzwierciedlają rzeczywistej skali problemu, są to w większości dane szacunkowe. Świadczy o tym także fakt, że różne źródła podają inne przybliżone dane dotyczące używania substancji alkoholowych.

Istotne jest, aby przy rozpatrywaniu problemów alkoholowych uwzględnić również to, że dotyczą one nie tylko osób uzależnionych, ale również osób nadużywających alkoholu i ich rodzin.

Uzależnienie – zgodnie z kryteriami Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów (ICD – 10) należy definiować jako występowanie przynajmniej trzech z następujących objawów, w okresie przynajmniej jednego miesiąca lub w ciągu ostatniego roku w kilkukrotnych okresach krótszych ni miesiąc:

1. silne pragnienie lub uczucie przymusu picia (głód alkoholowy),
2. upośledzenie zdolności kontrolowania zachowań związanych z piciem (upośledzenie zdolności powstrzymania się od picia, trudności w zakończeniu picia, trudności w ograniczeniu ilości wypijanego alkoholu),

3. fizjologiczne objawy zespołu abstynencyjnego w sytuacji ograniczenia lub przerwania picia (drzenie, nadciśnienie tętnicze, nudności, wymioty, biegunka, bezsenność, niepokój, w końcowej postaci majaczenia) lub używanie alkoholu w celu uwolnienia się od objawów abstynencyjnych,
4. zmienione (najczęściej zwiększone) tolerancje alkoholu, potrzeba spożycia zwiększonych dawek dla osiągnięcia oczekiwanego efektu,
5. koncentracja życia wokół picia kosztem zainteresowań i obowiązków,
6. uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej.

Problemami alkoholowymi w mieście i gminie Kozuchów zajmują się m.in:

- Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji,
- Ośrodek Pomocy Społecznej.

2.6 Osoby starsze i niepełnosprawne

Jednym z dominujących problemów gminy Kozuchów staje się systematyczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym (zmniejszenie dzietności, odpływ ludzi młodych, nadumieralność w wieku największej aktywności zawodowej). Sytuacja ta oznacza wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze dla osób starszych i samotnych.

Środowisko podlegać powinno działaniom aktywizującym społecznie i środowiskowo.

System wsparcia społecznego i aktywizacji osób starszych nie jest dostatecznie wykorzystany w chwili obecnej i przygotowany do zapewnienia opieki tym osobom w przyszłości.

3. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Siedmioletni okres wprowadzania zmian społecznych na terenie Gminy Kozuchów może zaowocować ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, wzmożeniem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców.

Prognozuje się, że cele strategiczne zostaną osiągnięte, a działania w najwyższym stopniu zaktualizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. Wdrożenie działań spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli,
- poprawę warunków ich życia,
- zwiększenie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- dogodne warunki rozwoju dzieci i młodzieży,

Osiągnięcie prognozowanych rezultatów będzie możliwe jedynie przy zaangażowaniu wszystkich instytucji na terenie Gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz poszczególnych mieszkańców Gminy Kozuchów.

Prognozowane zmiany powinny przyczyniać się jednocześnie do wypełnienia misji Strategii Rozwoju Gminy Kozuchów - umożliwić integrację społeczną, zapobiegać wykluczeniu społecznemu oraz spowodować poprawę jakości życia mieszkańców Gminy

4. Cele strategiczne projektowanych zmian

Cel 1: Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem bezrobocia

Kierunki działań:

- udzielanie pomocy bezrobotnym w zakresie uzyskania zatrudnienia
- udzielanie pomocy pracodawcom poprzez wskazywanie kandydatów do poszczególnych prac
- działania aktywizujące osoby bezrobotne i poszukujące pracy w celu zwiększenia ich mobilności zawodowej na rynku prac
- kształtowanie aktywnej postawy w poszukiwaniu pracy
- wspieranie inicjatyw na rzecz przedsiębiorczości
- identyfikacja potrzeb osób pozostających bez pracy w jak najwcześniejszym stadium bezrobocia
- dostosowanie przez Powiatowy Urząd Pracy usług oraz oferty szkoleniowo-edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy
- rozwijanie systemu informacji o możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz instrumentach rynku pracy
- aktywizacja zawodowa grup bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel 2: Wspieranie osób dotkniętych problemem bezdomności

Kierunki działań

- stworzenie programu pomocy socjalnej i psychologicznej dla osób bezdomnych,
- zwiększenie bazy noclegowej dla osób bezdomnych w formie odrębnej placówki,
- zapewnienie minimalnego standardu życia osobom bezdomnym, niezdolnym do samodzielnej egzystencji,
- ograniczanie społecznych skutków bezdomności i zapobieganie eksmisjom,
- zapobieganie izolacji społecznej osób bezdomnych
- zorganizowanie grupy wsparcia dla osób bezdomnych

Cel 3 – Wspieranie rodzin, w tym z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, zwłaszcza rodzin niepełnych oraz wielodzietnych

Kierunki działań

- organizowanie różnorodnych form pomocy i opieki dla dzieci zaniedbywanych społecznie
- stworzenie systemu wczesnego wykrywania dysfunkcji związanych z opieką i wychowaniem dzieci
- stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie i dziecku
- opracowanie programu mającego na celu przywrócenie rodzinom naturalnym funkcji wychowawczej, społecznej i ekonomicznej
- rozwijanie systemu informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodzin z dysfunkcjami
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel 4 – Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Kierunki działań

- działalność informacyjna i edukacyjna
- rozwijanie systemu informacji o placówkach pomagających w walce z problemem alkoholizmu
- kontynuacja realizacji programów profilaktycznych
- promowanie idei grup wsparcia
- promowanie zdrowego stylu życia
- wspieranie poradnictwa specjalistycznego skierowanego na pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień
- kontrola placówek handlowych zajmujących się sprzedażą alkoholu

Cel 5- Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych

Kierunki działań

- rozwój usług opiekuńczych
- podniesienie standardu oferowanej pomocy usługowej (zatrudnianie wykwalifikowanych opiekunek i pielęgniarek)
- zapewnienie pomocy instytucjonalnej
- aktywizacja społeczna starszego pokolenia

- korzystanie z zasobów intelektualnych i twórczych osób starszych przy organizowaniu różnych form życia społecznego na terenie lokalnym
- wspieranie i promowanie opieki rodzinnej nad ciężko chorym członkiem rodziny – minimalizowanie instytucjonalizacji
- tworzenie rodzinnych domów pomocy
- tworzenie dziennych domów pomocy
- tworzenie i finansowanie alternatywnych programów skierowanych na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel 6 – Rozwój kadr pomocy społecznej

Kierunki działań

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności pracowników pomocy społecznej poprzez uczestnictwo w szkoleniach
- uzyskanie przez pracowników socjalnych specjalizacji zawodowych
- zwiększenie ilości zatrudnionych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny
- współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu osiągnięcia celów pomocy społecznej
- podnoszenie jakości usług świadczonych przez kadrę pomocy społecznej

5. Realizacja Strategii

5.1. Sposób realizacji Strategii.

Jednostką odpowiedzialną za koordynację Strategii jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie.

Partnerami w realizacji Strategii będą organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne szczebla powiatowego, wojewódzkiego, jednostki i organy administracji państwowej, służba zdrowia, kościoły i związki wyznaniowe, podmioty ekonomii społecznej oraz podmioty gospodarcze.

Aktualnie funkcjonujący w Polsce system prawa stwarza odpowiednie warunki do wdrażania Strategii.

Zagrożeniem dla realizacji Strategii mogą być zmiany w obowiązujących przepisach prawnych z zakresu polityki społecznej, a także niewystarczające środki finansowe na zaplanowane działania.

5.2. Ramy finansowe Strategii.

Zakłada się, że działania określone w Strategii finansowane będą:

- ze środków własnych gminy,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę (między innymi z UE oraz w ramach programów rządowych),
- ze środków zewnętrznych pozyskanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

5.3. Wskaźniki realizacji Strategii.

Narzędzia ewaluacji Strategii:

- systematyczne gromadzenie i analiza danych dotyczących realizacji Strategii
- systematyczna kontrola i monitoring realizowanych zadań pod względem jakości, czasu oraz efektywności,

6. ZAKOŃCZENIE.

Wdrożenie Strategii pozwoli stawić czoła problemom społecznym Gminy. Strategia nie wytycza szczegółowych działań (te winny być opracowane w poszczególnych programach), ale określa najistotniejsze problemy i główne drogi działania w obszarze tych problemów.

Do realizacji działań nakreślonych w Strategii winny być wykorzystywane środki finansowe pochodzące z budżetu własnego gminy, budżetu państwa Powiatowego Urzędu Pracy oraz finanse pochodzące ze środków pomocowych Unii Europejskiej.